

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 11.5.2011
COM(2011) 254 τελικό

**ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΣΤΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ**

Έκθεση επί της ενδιάμεσης αξιολόγησης του προγράμματος «Δάφνη ΙΙΙ 2007 – 2013»

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1.	ΕΙΣΑΓΩΓΗ	3
2.	ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ.....	4
2.1.	Επισκόπηση του προγράμματος Δάφνη.....	4
2.2.	Εκτέλεση του προγράμματος Δάφνη	5
3.	ΒΑΣΙΚΑ ΠΟΡΙΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΝΔΙΑΜΕΣΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ.....	6
3.1.	Συνάφεια	6
3.2.	Αποτελεσματικότητα	8
3.3.	Αποδοτικότητα.....	9
3.4.	Διατηρησιμότητα	10
4.	ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	11
4.1.	Μεγαλύτερη εστίαση στις προτεραιότητες της πολιτικής της ΕΕ	12
4.2.	Καλύτερη διάδοση και διατηρησιμότητα των αποτελεσμάτων των σχεδίων.....	12
4.3.	Ισόρροπη συμμετοχή στο πρόγραμμα Δάφνη.....	13
4.4.	Αποτελεσματικότερη διαχείριση του προγράμματος Δάφνη.....	13
4.5.	Συμπεράσματα	14

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σκοπός της παρούσας ενδιάμεσης αξιολόγησης του προγράμματος Δάφνη III είναι η καλύτερη κατανόηση των αποτελεσμάτων που έχει μέχρι σήμερα επιτύχει το πρόγραμμα, καθώς και των ποιοτικών και ποσοτικών πτυχών της εφαρμογής του. Η υποχρέωση υποβολής της παρούσας αξιολόγησης στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο προβλέπεται στο άρθρο 15 της νομικής βάσης του προγράμματος Δάφνη III¹.

Η αξιολόγηση του προγράμματος πραγματοποιήθηκε από την Επιτροπή με τη συνδρομή ανεξάρτητου εξωτερικού αξιολογητή². Επικεντρώθηκε στα μέχρι σήμερα αποτελέσματα του προγράμματος Δάφνη III, καθώς και στις ποιοτικές και ποσοτικές πτυχές της εφαρμογής του³.

Η Επιτροπή διενήργησε εμπειρισταωμένη ανάλυση των πλεονεκτημάτων και αδυναμιών του προγράμματος Δάφνη III όσον αφορά:

- (1) Τον τρόπο βελτίωσης της εφαρμογής κατά το εναπομένον διάστημα του τρέχοντος προγράμματος και,
- (2) τον τρόπο βελτίωσης του σχεδιασμού του προγράμματος ενόψει του «διαδόχου προγράμματος».

Ειδικότερα, κατά την αξιολόγηση του προγράμματος εκτιμήθηκαν τα εξής:

- (1) Η συνάφεια όσον αφορά τους στόχους και την προσέγγιση του προγράμματος, δηλαδή αν οι στόχοι συνδέονται με τις ανάγκες και τα προβλήματα των ομάδων-στόχων, αν οι προτεραιότητες ανταποκρίνονται στις εξελίξεις της πολιτικής, καθώς και αν το πρόγραμμα παρέχει προστιθέμενη αξία σε επίπεδο ΕΕ και εξασφαλίζει συνέργειες με άλλα προγράμματα.
- (2) Η αποτελεσματικότητα του προγράμματος, δηλαδή σε τι βαθμό επιτυγχάνει τους στόχους του και δημιουργεί διακρατικές εταιρικές σχέσεις, καθώς και ποιοι παράγοντες επηρεάζουν την πρόοδο.
- (3) Η αποδοτικότητα του προγράμματος όσον αφορά τον βαθμό στον οποίο η Επιτροπή και οι χρηματοδοτούμενες οργανώσεις έχουν αξιοποιήσει κατά τον βέλτιστο δυνατό τρόπο τους πόρους –οικονομικούς, ανθρώπινους, τεχνικούς- για την εκτέλεση του προγράμματος και των δραστηριοτήτων, και για την επίτευξη των αποτελεσμάτων.

Η έκθεση παρουσιάζει τα κυριότερα πορίσματα της αξιολόγησης, τα συμπεράσματα και τις συστάσεις για τον εναπομένον διάστημα υλοποίησης του προγράμματος Δάφνη III.

---

¹ Απόφαση αριθ. 779/2007/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20ής Ιουνίου 2007· ΕΕ L 173 της 3ης Ιουλίου 2007, σ. 19.

² Η μελέτη εκπονήθηκε από την Ευρωπαϊκή Κοινοπραξία Αξιολόγησης Πολιτικής (European Policy Evaluation Consortium).

³ Η μελέτη που εκπονήθηκε από τον ανεξάρτητο αξιολογητή συνίστατο σε έρευνα τεκμηρίωσης, συνεντεύξεις με τους υπαλλήλους της Επιτροπής που είναι αρμόδιοι για το πρόγραμμα Δάφνη και άλλα συναφή προγράμματα, ηλεκτρονικό ερωτηματολόγιο για τους δικαιούχους επιδοτήσεων και, τέλος, περιπτωσιολογικές μελέτες επιλεγμένων σχεδίων.

2. ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

2.1. Επισκόπηση του προγράμματος Δάφνη

Το πρόγραμμα Δάφνη III 2007-2013 για την πρόληψη και την καταπολέμηση της βίας εις βάρος παιδιών, νέων και γυναικών και την προστασία των θυμάτων και των ομάδων κινδύνου, θεσπίστηκε από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο το 2007 και βασίζεται στην πρωτοβουλία Δάφνη και στα προγράμματα Δάφνη I και Δάφνη II τα οποία την διαδέχθηκαν, αποτελώντας συνέχεια αυτών.

Η πρώτη πρωτοβουλία Δάφνη δρομολογήθηκε το 1997 ως μία από τις συνιστώσες μιας ευρείας κλίμακας απάντησης της ΕΕ στις υποθέσεις της εμπορίας ανθρώπων και της σεξουαλικής εκμετάλλευσης παιδιών που είχαν συγκλονίσει την Ευρώπη και αιφνιδιάσει την κοινή γνώμη και τους πολιτικούς.

Αναγνωρίζοντας τις σχέσεις ανάμεσα στη βία κατά των γυναικών και στη βία κατά των παιδιών και των νέων, η πρωτοβουλία Δάφνη είχε σκοπό την προώθηση δράσεων για την καταπολέμηση της βίας όχι μόνον εις βάρος των παιδιών, αλλά και εις βάρος των νέων και των γυναικών. Η προσέγγιση αυτή εκφράστηκε καλύτερα στα μεταγενέστερα προγράμματα Δάφνη.

Γενικός στόχος του προγράμματος Δάφνη III είναι να συμβάλει στην προστασία των παιδιών, των νέων και των γυναικών έναντι όλων των μορφών βίας και να επιτύχει υψηλό επίπεδο προστασίας της υγείας, της ευημερίας και της κοινωνικής συνοχής.

Οι γενικοί αυτοί στόχοι συμβάλλουν στη ανάπτυξη των πολιτικών της ΕΕ, ιδίως στον τομέα της δημόσιας υγείας, των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της ισότητας των φύλων, καθώς και σε ενέργειες που αποσκοπούν στην προστασία των δικαιωμάτων των παιδιών και στην καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων και της σεξουαλικής εκμετάλλευσης.

Το Δάφνη III έχει ως ειδικό στόχο να συμβάλει στην πρόληψη και την καταπολέμηση όλων των μορφών βίας, στη δημόσια ή ιδιωτική σφαίρα, εις βάρος παιδιών, νέων και γυναικών, μεταξύ των οποίων η σεξουαλική εκμετάλλευση και η εμπορία ανθρώπων, με τη λήψη προληπτικών μέτρων και την παροχή υποστήριξης και προστασίας στα θύματα και τις ομάδες κινδύνου.

Με τη χορήγηση της αναγκαίας χρηματοδότησης, το πρόγραμμα Δάφνη III στηρίζει τα ακόλουθα είδη ενεργειών:

- (1) Ειδικά διακρατικά σχέδια σε επίπεδο ΕΕ στα οποία συμμετέχουν δύο τουλάχιστον κράτη μέλη (επιδοτήσεις δράσης)
- (2) Υποστήριξη των δραστηριοτήτων ΜΚΟ ή άλλων οργανώσεων που επιδιώκουν έναν σκοπό γενικού ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος (επιδοτήσεις λειτουργίας)
- (3) Συγκεκριμένες ενέργειες που πραγματοποιεί η Επιτροπή, όπως π.χ. μελέτες και έρευνα, δημοσκοπήσεις και έρευνες κοινής γνώμης, σεμινάρια, συνέδρια και συσκέψεις εμπειρογνομώνων (πρωτοβουλίες της Επιτροπής)

Στις χρηματοδοτούμενες από το Δάφνη III δραστηριότητες περιλαμβάνονται η αρωγή και ενθάρρυνση των μη κυβερνητικών οργανώσεων (ΜΚΟ) που δραστηριοποιούνται

στον χώρο, ο σχεδιασμός και η υλοποίηση δράσεων ευαισθητοποίησης που στοχεύουν σε συγκεκριμένο κοινό, η διάδοση των αποτελεσμάτων των προγραμμάτων Δάφνη Ι και Δάφνη ΙΙ, καθώς και ο προσδιορισμός και η ενίσχυση δράσεων που συμβάλλουν στη θετική αντιμετώπιση των προσώπων που κινδυνεύουν να υποστούν βία.

Το πρόγραμμα συμβάλλει επίσης στη δημιουργία και υποστήριξη πολυτομεακών δικτύων, στην εξασφάλιση της διεύρυνσης των τεκμηριωμένων πληροφοριών και της βάσης των γνώσεων, στον σχεδιασμό εκπαιδευτικού υλικού και, τέλος, στη μελέτη φαινομένων που έχουν σχέση με τη βία και τις επιπτώσεις της.

Το Δάφνη ΙΙΙ είναι ανοικτό σε οργανώσεις και οργανισμούς των κρατών μελών της ΕΕ και των χωρών ΕΖΕΣ που είναι συμβαλλόμενα μέρη του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (Ισλανδία, Λιχτενστάιν και Νορβηγία). την κεντρική του διαχείριση εξασφαλίζει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η οποία είναι υπεύθυνη για τον καθορισμό των ετήσιων προτεραιοτήτων, τη διαχείριση του προϋπολογισμού, την αξιολόγηση των προτάσεων και τη χορήγηση των επιδοτήσεων.

2.2. Εκτέλεση του προγράμματος Δάφνη

Το συνολικό ποσό της προβλεπόμενης για το πρόγραμμα Δάφνη ΙΙΙ χρηματοδότησης ανέρχεται σε 116,85 εκατ. EUR για την περίοδο 2007-2013 και ο ετήσιος προϋπολογισμός αντιστοιχεί σε 14,2 εκατ. EUR για το 2007, 14,7 εκατ. EUR για το 2008, 17,8 εκατ. EUR για το 2009 και 18,45 εκατ. EUR για το 2010.

Όσον αφορά την κατανομή των κονδυλίων του προϋπολογισμού, κατά μέσο όρο το 80 % των κεφαλαίων διατίθεται κάθε χρόνο για επιδοτήσεις δράσης, το 14 % για επιδοτήσεις λειτουργίας και το 5 % για πρωτοβουλίες της Επιτροπής.

Από το 2007 η Επιτροπή έχει δημοσιεύσει 3 προσκλήσεις υποβολής προτάσεων για επιδοτήσεις δράσης και 4 προσκλήσεις υποβολής προτάσεων για επιδοτήσεις λειτουργίας και έχει συνάψει 14 πρωτοβουλίες της Επιτροπής μέσω διαδικασιών δημοσίων συμβάσεων.

Οι προσκλήσεις που δημοσίευσε η Επιτροπή προσείλκυσαν μεγάλο αριθμό προτάσεων. Όσον αφορά τις επιδοτήσεις δράσης, η Επιτροπή έχει λάβει και αξιολογήσει μέχρι σήμερα 697 προτάσεις που υποβλήθηκαν από εταιρικές σχέσεις οργανώσεων προερχόμενων από δύο τουλάχιστον κράτη μέλη. Με βάση την αξιολόγηση των επίσημων κριτηρίων και των πλεονεκτημάτων των προτάσεων, η Επιτροπή χρηματοδότησε 165 διακρατικά σχέδια.

Όσον αφορά τις επιδοτήσεις λειτουργίας, η Επιτροπή έλαβε συνολικά 112 προτάσεις (συμπεριλαμβανομένης επιλογής που δεν έχει ακόμη ολοκληρωθεί) και χρηματοδότησε 29 από αυτές κατόπιν αποτίμησης της ποιότητάς τους.

Η Επιτροπή χρηματοδοτεί έως το 80% του συνολικού κόστους και καθορίζει το ανώτατο ύψος της επιδότησης. Στην περίπτωση των επιδοτήσεων δράσης, το ελάχιστο ύψος επιδότησης ανέρχεται σε 75.000 EUR και το ανώτατο σε 600.000 EUR, ενώ για τις επιδοτήσεις λειτουργίας υπάρχει μόνο ανώτατο όριο ύψους 300.000 EUR.

Συνεπώς, ο προϋπολογισμός του προγράμματος Δάφνη III επιτρέπει τη χρηματοδότηση κατά μέσο όρο 41 επιδοτήσεων δράσης και 10 επιδοτήσεων λειτουργίας ετησίως με μέσο ύψος επιδότησης EE 362.000 EUR και 175.000 EUR αντίστοιχα (στοιχεία 2009).

Από τα 194 σχέδια που έχουν χρηματοδοτηθεί μέχρι σήμερα (επιδότησεις δράσης και λειτουργίας), 55 αφορούν την καταπολέμηση της βίας εις βάρος γυναικών, 57 της βίας εις βάρος παιδιών, 27 της βίας εις βάρος νέων, ενώ 55 σχέδια αφορούν περισσότερες από μία μορφές βίας. Στο πλαίσιο των χρηματοδοτούμενων σχεδίων υλοποιούνται δραστηριότητες ευρέος φάσματος, οι οποίες συνήθως άπτονται περισσότερων ειδικών στόχων και προτεραιοτήτων του προγράμματος. Τα συνηθέστερα «προϊόντα» του προγράμματος είναι η παραγωγή υλικού, όπως έντυπα, φυλλάδια, οδηγοί και δικτυακοί τόποι, η διάδοση ορθών πρακτικών, μαθήματα εκπαίδευσης, και συνέδρια ή σεμινάρια. Επίσης ακαδημαϊκές ανακοινώσεις, άλλα ερευνητικά σχέδια και διοργάνωση δημόσιων συζητήσεων.

3. ΒΑΣΙΚΑ ΠΟΡΙΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΝΔΙΑΜΕΣΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

3.1. Συνάφεια

Η αξιολόγηση καταλήγει στο συμπέρασμα ότι το πρόγραμμα Δάφνη III έχει μεγάλη συνάφεια με τα προβλήματα των οποίων την επίλυση επιδιώκει. Η βία εξακολουθεί να βρίσκεται σε υψηλά επίπεδα και η ζήτηση για το πρόγραμμα παραμένει υψηλή. Εξάλλου, οι στόχοι του προγράμματος (πρόληψη και καταπολέμηση όλων των μορφών βίας εις βάρος γυναικών, παιδιών και νέων και η ανάπτυξη συντονισμένης δράσης σε επίπεδο ΕΕ) παραμένουν συναφείς με τις τρέχουσες ανάγκες των ομάδων-στόχων.

Οι δράσεις που υλοποιήθηκαν στο πλαίσιο του Δάφνη III ανταποκρίνονται στους στόχους του προγράμματος. Σύμφωνα με τη χαρτογράφηση των σχεδίων σε σχέση με τους στόχους του προγράμματος, υπάρχει σαφής σύνδεση αφενός ανάμεσα στις δραστηριότητες που έχουν ήδη υλοποιηθεί ή υλοποιούνται στο πλαίσιο των σχεδίων και αφετέρου τους στόχους που περιλαμβάνονται στη νομική βάση του προγράμματος. Εξάλλου, τα αποτελέσματα των σχεδίων συχνά τροφοδοτούν ή επηρεάζουν την πολιτική (σε εθνικό επίπεδο και σε επίπεδο ΕΕ). Το πρόγραμμα θα μπορούσε, ωστόσο, να μεριμνά περισσότερο ώστε τα αποτελέσματα των δραστηριοτήτων που χρηματοδοτούνται από το Δάφνη III να χρησιμοποιούνται προς αυτή την κατεύθυνση.

Από πλευράς προστιθέμενης αξίας ΕΕ, ο διακρατικός χαρακτήρας του προγράμματος σημαίνει ότι οι διαφορετικές οργανώσεις των κρατών μελών συνεργάζονται για τη μείωση της βίας και επωφελούνται από την ανταλλαγή γνώσεων και ορθών πρακτικών. Εξάλλου, το πρόγραμμα προσφέρει σε οργανώσεις διαφορετικών κρατών μελών την ευκαιρία να συνεργαστούν για την πρόληψη μορφών βίας που είναι κατεξοχήν διακρατικές.

Σε στρατηγικό επίπεδο, η ανάγκη αντιμετώπισης της βίας κατά των γυναικών, των παιδιών και των νέων παραμένει ιδιαίτερα σημαντική, δεδομένου ότι το πρόβλημα της βίας εξακολουθεί να υφίσταται και τα θέματα αυτά είναι σήμερα τόσο επίκαιρα όσο και το 1997, έτος υιοθέτησης της πρωτοβουλίας Δάφνη. Το γεγονός ότι οι στόχοι παραμένουν συναφείς καταδεικνύεται και από την υψηλή ζήτηση χρηματοδότησης μέσω του Δάφνη. Κατά μέσο όρο, κάθε χρόνο είναι δυνατό να χρηματοδοτείται μόνο το 17,5

% των προτάσεων όσον αφορά τις επιδοτήσεις δράσης και το 36 % των προτάσεων όσον αφορά τις επιδοτήσεις λειτουργίας.

Από τον χρόνο δρομολόγησης του Δάφνη III μέχρι σήμερα το πεδίο εφαρμογής του προγράμματος έχει επεκταθεί και καλύπτει πλέον τη βία εις βάρος μιας ευρύτερης ομάδας-στόχου και η οποία εκδηλώνεται με περισσότερες μορφές. Τούτο συμβαίνει διότι, με την αύξηση του αριθμού των σχεδίων που χρηματοδοτεί το πρόγραμμα, διαπιστώθηκε η ύπαρξη διαφορετικών μορφών βίας. Στις ιδιαίτερα εξειδικευμένες μορφές βίας που καλύπτονται από σχέδια που βρίσκονται σε εξέλιξη ή ολοκληρώθηκαν πρόσφατα περιλαμβάνεται η βία στους παιδικούς σταθμούς, «η βία στα ραντεβού», η κακοποίηση ηλικιωμένων και η βία στις προσωπικές σχέσεις μεταξύ εφήβων.

Η βία καθεαυτή δεν ορίζεται στη νομική βάση του προγράμματος Δάφνη· αντιθέτως, προβλέπεται ότι το πρόγραμμα Δάφνη III καλύπτει «όλες τις μορφές βίας»⁴. Από την άποψη αυτή, και με την προοπτική της διεύρυνσης του πεδίου των ομάδων-στόχων και των θεμάτων που καλύπτονται, ασκήθηκε κριτική βάσει της οποίας οι στόχοι του προγράμματος είναι ενδεχομένως υπερβολικά ευρείς, και θα ήταν καλύτερο να δημιουργηθεί ένα περισσότερο εστιασμένο πρόγραμμα. Εξάλλου, υπάρχει ο κίνδυνος να καλύπτονται λιγότερα σχέδια με αντικείμενο τη διακρατική βία.

Με την υιοθέτηση των ετήσιων θεματικών προτεραιοτήτων, η Επιτροπή διασφαλίζει ότι το πρόγραμμα παραμένει πιστό στους αρχικούς του στόχους, αφήνοντας παράλληλα περιθώριο για καινοτομία και ευελιξία. Οι θεματικές προτεραιότητες ενεργούν ως ειδικοί στόχοι για κάθε ετήσιο προϋπολογισμό του προγράμματος, και οι προτάσεις επιλέγονται βάσει της εναρμόνισής τους με τις προτεραιότητες.

Το 2008, παραδείγματος χάρη, οι προτεραιότητες κάλυψαν τα ευρύτερα ζητήματα της ενδοοικογενειακής βίας και της βίας κατά ευπαθών ομάδων, αλλά και τον βαθμό τήρησης από τις εθνικές νομοθεσίες της σύμβασης για τα δικαιώματα του παιδιού, καθώς και επιβλαβείς παραδοσιακές πρακτικές. Αυτό επιτρέπει στο πρόγραμμα να ασχολείται με συγκεκριμένο αριθμό θεμάτων, παραμένοντας παράλληλα ευέλικτο και ανοικτό στην καινοτομία. Παρά ταύτα, περισσότερες αναλογικά χρηματοδοτούμενες δραστηριότητες εντάσσονται στους ευρύτερους στόχους. Στο πλαίσιο αυτό, ίσως υπάρχει περιθώριο να περιοριστεί ακόμη περισσότερο το πεδίο εφαρμογής ή να καθοδηγείται στενότερα η εστίαση των χρηματοδοτούμενων σχεδίων.

Υπάρχει στενή σχέση με την πολιτική στο πρόγραμμα Δάφνη III, τόσο σε επίπεδο προγράμματος όσο και σε επίπεδο σχεδίων. Είναι σαφές ότι σκοπός αμοτέρων είναι να επηρεάσουν την πολιτική. Ωστόσο, μολονότι το πρόγραμμα έχει σκοπό να κατευθύνει την πολιτική (καθώς και να την εκφράζει), διαπιστώνεται ότι η Επιτροπή θα μπορούσε να κάνει περισσότερα ώστε να αξιοποιεί τα αποτελέσματα των υλοποιούμενων δράσεων για να στηρίζει τις εξελίξεις στον τομέα της πολιτικής. Επίσης, ατομικός σκοπός πολλών από τα σχέδια που υλοποιήθηκαν στο πλαίσιο του Δάφνη III είναι να επηρεάσουν εθνικές ή ευρωπαϊκές πολιτικές. Αυτό εκφράζεται στην έρευνα που διενεργήθηκε με τους υπεύθυνους διαχείρισης των σχεδίων όπου οι περισσότεροι ανέφεραν ότι θα προσπαθούσαν, ή είχαν ήδη προσπαθήσει, να επηρεάσουν την πολιτική. Για παράδειγμα,

---

⁴ Άρθρα 2 και 3 της απόφασης αριθ. 779/2007/EK για τη θέσπιση του προγράμματος Δάφνη

μια οργάνωση χρηματοδοτούμενη από το Δάφνη συνιστά την υλοποίηση σε ευρωπαϊκό επίπεδο ενός σχεδίου ενιαίου τηλεφωνικού αριθμού για τη δήλωση εξαφάνισης παιδιών.

Δεδομένου ότι το Δάφνη III ασχολείται με θέματα που αφορούν την ισότητα των φύλων, τα ανθρώπινα δικαιώματα, την προστασία των παιδιών και την υγεία και ευημερία των γυναικών, των παιδιών και των νέων, το πρόγραμμα μπορεί δυνητικά να συμπληρώσει αλλά και να επικαλύψει άλλα προγράμματα, τόσο σε επίπεδο ΕΕ όσο και σε εθνικό επίπεδο.

Παρά το γεγονός ότι υπάρχουν ενδεχομένως ορισμένες επικαλύψεις από άποψη ομάδων-στόχων και, σε κάποιο βαθμό, από άποψη περιεχομένου, το Δάφνη είναι το μόνο πρόγραμμα που ασχολείται ειδικά με τη βία εις βάρος των γυναικών, των παιδιών και των νέων.

Το γεγονός αυτό επιβεβαιώθηκε κατά τις διαβουλεύσεις με τους ενδιαφερομένους. Οι περισσότεροι δικαιούχοι επιδοτήσεων ανέφεραν ότι δεν είναι δυνατή η λήψη χρηματοδότησης για το ίδιο είδος δραστηριοτήτων από άλλα προγράμματα της ΕΕ, ή από εθνικούς ή διεθνείς οργανισμούς. Συμφώνησαν επίσης ότι χωρίς τη χρηματοδότηση του Δάφνη δεν θα είχαν κατορθώσει να υλοποιήσουν τις προγραμματιζόμενες δραστηριότητές τους.

Όσον αφορά την προστιθέμενη αξία σε επίπεδο ΕΕ, το πρόγραμμα δημιουργήθηκε ως απάντηση σε δύο πολύ συγκεκριμένα είδη βίας, την παιδεραστία σε επίπεδο δικτύων και την εμπορία ανθρώπων)+, αμφότερα διακρατικού χαρακτήρα. Αυτά τα δύο είδη βίας βρίσκονται στο επίκεντρο των σχεδίων που έχουν μέχρι σήμερα χρηματοδοτηθεί μέσω του Δάφνη. Ειδικότερα, για την καταπολέμηση αυτών των μορφών βίας, είναι ουσιώδης η συνεργασία μεταξύ διαφορετικών χωρών.

Υπάρχει επίσης η ανάγκη ανταλλαγής ορθών πρακτικών και διερεύνησης του φαινομένου της βίας σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Συγκεκριμένα, οι εταιρικές σχέσεις μεταξύ διαφορετικών κρατών μελών μπορούν να αυξήσουν τη βάση γνώσεων των οργανώσεων που συμμετέχουν και να επεκτείνουν το πεδίο διάδοσης των αποτελεσμάτων των σχεδίων.

3.2. Αποτελεσματικότητα

Η αποτελεσματικότητα του προγράμματος Δάφνη αφορά τον βαθμό στον οποίο επιτυγχάνει το πρόγραμμα τους στόχους του. Μπορεί να θεωρηθεί ότι το πρόγραμμα Δάφνη έχει σημαντικό αντίκτυπο και έχει σημειώσει πρόοδο όσον αφορά την επίτευξη των στόχων του.

Οι δράσεις που χρηματοδοτούνται μέσω του Δάφνη III συμβάλλουν στην πρόληψη της βίας εις βάρος των ομάδων-στόχων, στην ανταλλαγή ορθών πρακτικών μεταξύ των κρατών μελών, καθώς και στην ανάπτυξη της πολιτικής σε επίπεδο ΕΕ και σε εθνικό επίπεδο. Έχουν, ωστόσο, επισημανθεί ορισμένα διαδικαστικά και ουσιαστικά προβλήματα τα οποία επηρεάζουν την πρόοδο.

Από τη δρομολόγηση της πρωτοβουλίας Δάφνη και μετά, έχει διευρυνθεί το δυναμικό του προγράμματος. Ο προϋπολογισμός του προγράμματος Δάφνη I ανερχόταν σε 20 εκατ. EUR για τριετή περίοδο χρηματοδότησης· το Δάφνη II είχε προϋπολογισμό ύψους

50 εκατ. EUR για τέσσερα έτη· ο προϋπολογισμός του Δάφνη III υπερβαίνει τα 116 εκατ. EUR. Αυτό αντικατοπτρίζεται στην αύξηση του αριθμού των σχεδίων που χρηματοδοτήθηκαν τα τελευταία έτη.

Το Δάφνη επαναλαμβάνει συχνά τη χρηματοδότηση προς την ίδια οργάνωση, πράγμα που επιτρέπει στις οργανώσεις να ευδοκιμούν και στα σχέδια να εξελίσσονται. Οι χρηματοδοτούμενες μέσω του Δάφνη δράσεις έχουν συμβάλει στη διαμόρφωση πολιτικής και στην παραγωγή συγκεκριμένων αποτελεσμάτων. Περισσότερα θα μπορούσαν, ωστόσο, να γίνουν αν βελτιωθεί η διάδοση των αποτελεσμάτων του προγράμματος Δάφνη προς το ευρύ κοινό.

Επιπλέον, αμφισβητήσιμος παραμένει ο αντίκτυπος ορισμένων σχεδίων διότι φαίνεται να στερούνται καινοτομίας όσον αφορά την προσέγγισή τους και τις προτεινόμενες δράσεις και είναι άκρως επαναλαμβανόμενα. Πολλοί αιτούντες τείνουν να επικεντρώνονται υπερβολικά στην παρουσίαση του σχεδίου και όχι στο αν η δράση θα επιφέρει κάποια μεταβολή στο πρόβλημα της βίας. Αυτή η προσέγγιση ενισχύεται περισσότερο από την έλλειψη αξιόπιστων δεικτών από μέρους της Επιτροπής για τη μέτρηση του αντικτύπου των σχεδίων.

Όσον αφορά τις ουσιαστικές προκλήσεις, σε ορισμένες περιπτώσεις φάνηκε να αποτελεί πρόβλημα η ανάμιξη τοπικών και εθνικών αρχών. Παραδείγματος χάρη, για την ανάπτυξη ορισμένων από τις δραστηριότητες των σχεδίων απαιτήθηκε η συνεργασία μεταξύ τοπικών και εθνικών αρχών. Το χαμηλό επίπεδο συνεργασίας ή υποστήριξης από τις αρχές ήταν ένας άμεσος παράγοντας που επηρέασε την πρόοδο των σχεδίων.

Ως προς τα θετικά σημεία, η δημιουργία και διατήρηση διακρατικών εταιρικών σχέσεων αποτελεί ένα από τα βασικά επιτεύγματα του προγράμματος Δάφνη και είναι το πιο επιτυχημένο στοιχείο του προγράμματος για τη εξασφάλιση προστιθέμενης αξίας σε επίπεδο ΕΕ. Σύμφωνα με τα στοιχεία, σε κάθε σχέδιο συμμετέχουν 4-5 εταίροι. Σπανίως συμμετέχουν στα σχέδια πολύ περισσότεροι εταίροι, διότι οι πολλαπλές εταιρικές σχέσεις είναι δύσκολες στη διαχείριση, και κάτι τέτοιο σημαίνει υπερβολική κατάτμηση της χρηματοδότησης.

Σύμφωνα, ωστόσο, με τα υπάρχοντα στοιχεία, θα μπορούσαν να καταβληθούν μεγαλύτερες προσπάθειες για να προωθηθούν νέες εταιρικές σχέσεις και να διασφαλιστεί ότι υπάρχει εύλογη γεωγραφική εξάπλωση ηγετικών οργανώσεων, δεδομένου ότι περιορισμένη παραμένει η συμμετοχή οργανώσεων από ορισμένες χώρες. Αυτό ισχύει κυρίως για τα κράτη μέλη που προσχώρησαν το 2004 και το 2007 διότι οι οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών εξακολουθούν να στερούνται των αναγκαίων δομών και τεχνογνωσίας ώστε να ανταγωνιστούν για τα κονδύλια του Δάφνη. Οργανώσεις από την Ιταλία, το Ηνωμένο Βασίλειο, το Βέλγιο και τη Γερμανία είναι οι συχνότεροι υπεύθυνοι σχεδίων, ενώ παρατηρείται αξιοσημείωτη έλλειψη σχεδίων από τη Ρουμανία, την Τσεχική Δημοκρατία, την Πολωνία και τις χώρες της Βαλτικής.

3.3. Αποδοτικότητα

Η αποδοτικότητα αφορά τον βαθμό στον οποίο η Επιτροπή και οι χρηματοδοτούμενες οργανώσεις έχουν αξιοποιήσει κατά τον βέλτιστο δυνατό τρόπο τους πόρους για την υλοποίηση του προγράμματος και των δραστηριοτήτων, και για την εξασφάλιση αποτελεσμάτων.

Οι οικονομικοί πόροι που παρέχει σήμερα το πρόγραμμα για την υλοποίηση δράσεων είναι κατάλληλοι ως προς το ότι επιτρέπουν τη χρηματοδότηση σχεδίων υψηλής ποιότητας, ενώ παράλληλα η αναλογία της επιτυχίας κατά την επιλογή των σχεδίων εξασφαλίζει ισχυρό ανταγωνισμό μεταξύ των σχεδίων.

Οι περισσότεροι δικαιούχοι επιδότησης επιβεβαίωσαν στη διάρκεια της έρευνας και των συνεντεύξεων ότι οι οικονομικοί πόροι που διατίθενται για τα επιλεγόμενα σχέδια επέτρεψαν την παραγωγή των αναμενόμενων αποτελεσμάτων. Παράλληλα προτάθηκε να εξεταστεί το ενδεχόμενο αλλαγής της κλίμακας των σχεδίων. Ειδικότερα, η χρηματοδότηση λιγότερων αριθμητικά σχεδίων μεγαλύτερης κλίμακας θα μπορούσε να είναι πιο αποτελεσματική, να εξασφαλίζει αξιοποίηση των χρημάτων και να φέρει αποτελέσματα με σημαντικό αντίκτυπο.

Η Επιτροπή θέτει κεφάλαια στη διάθεση των δικαιούχων με τη μορφή επιδοτήσεων δράσης (για τη χρηματοδότηση συγκεκριμένων διακρατικών σχεδίων) και επιδοτήσεων λειτουργίας (για τη στήριξη των τρεχουσών δαπανών λειτουργίας οργανώσεων που δραστηριοποιούνται στον χώρο). Το ποσοστό του προϋπολογισμού που διατίθεται για επιδοτήσεις λειτουργίας και ο αριθμός των οργανώσεων που θα είναι επιλέξιμες για αυτό το είδος χρηματοδότησης (δραστηριοποιούνται σε ευρωπαϊκό επίπεδο) είναι, ωστόσο, μάλλον χαμηλό. Για τον λόγο αυτό, αναφέρθηκε ότι ενδεχομένως θα έπρεπε το σύνολο της χρηματοδότησης να εστιαστεί αποκλειστικά στις επιδοτήσεις δράσης, το οποίο θα μείωνε τη διοικητική επιβάρυνση που συνδέεται με τις χωριστές διαδικασίες επιλογής. Επίσης θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν καλύτερα πρωτοβουλίες της Επιτροπής ώστε να υποστηριχθεί η διαχείριση του προγράμματος και η διάδοση των αποτελεσμάτων.

Όσον αφορά τη διαδικασία υποβολής αιτήσεων, πραγματοποιήθηκαν σημαντικές αλλαγές για να απλοποιηθεί η διαδικασία υποβολής αιτήσεων στο πλαίσιο του Δάφνη. Πρώτον, η Επιτροπή καθιέρωσε ηλεκτρονικό σύστημα υποβολής σχεδίων μέσω του ηλεκτρονικού εργαλείου PRIAMOS. Δεύτερον παρέχεται η δυνατότητα «διαδικτυακής συζήτησης», μέσω της οποίας μπορούν οι υποψήφιοι να απευθύνουν ερωτήσεις στην Επιτροπή σε ανοικτό φόρουμ το οποίο μπορούν να δουν όλοι οι αιτούντες. Τρίτον, τα έντυπα των αιτήσεων τροποποιήθηκαν και η διαδικασία αξιολόγησης εστιάζεται πλέον στα τελικά αποτελέσματα και επιτεύγματα των σχεδίων. Σε γενικές γραμμές, από τα σχόλια των δικαιούχων επιδότησης φαίνεται ότι η διαδικασία υποβολής αιτήσεων είναι η ενδεδειγμένη, μολονότι θα πρέπει να καταβληθούν περαιτέρω προσπάθειες για τη μείωση της διοικητικής επιβάρυνσης.

Από τα στοιχεία που έχουν συγκεντρωθεί προκύπτει, ωστόσο, ότι η περίοδος μεταξύ της υποβολής του σχεδίου και της σύναψης των συμβάσεων είναι πολύ μακρά και αυτό έχει αρνητικές επιπτώσεις. Τούτο ισχύει ιδίως για τις επιδοτήσεις λειτουργίας, για τις οποίες η χρηματοδότηση χορηγήθηκε μερικούς μήνες μετά την έναρξη του οικονομικού έτους για το οποίο προοριζόταν η επιδότηση, πράγμα που προκάλεσε δυσκολίες στην υλοποίηση των δραστηριοτήτων.

3.4. Διατηρησιμότητα

Ως διατηρησιμότητα νοείται ο βαθμός κατά τον οποίο οι εταιρικές σχέσεις, οι δράσεις και τα επιτεύγματά τους συνεχίζονται μετά το πέρας της χρηματοδότησης, καθώς και η ενδεχόμενη μακροχρόνια επίδρασή τους επί των ομάδων-στόχων.

Κατέστη προφανές ότι για την υλοποίηση των δραστηριοτήτων και την επίτευξη πρακτικών αποτελεσμάτων πολλά σχέδια βασίζονται σε μεγάλο βαθμό στη χρηματοδότηση της ΕΕ. Ειδικότερα, πολλοί δικαιούχοι επιδότησης στο πλαίσιο του Δάφνη III είχαν παλαιότερα λάβει χρηματοδότηση της ΕΕ και πολλοί πραγματοποίησαν στο πλαίσιο του Δάφνη δραστηριότητες που αποτελούσαν συνέχεια των δραστηριοτήτων που είχαν πραγματοποιήσει με προγενέστερη χρηματοδότηση. Μολονότι το γεγονός αυτό μπορεί να εκληφθεί ως αδυναμία του προγράμματος, πρέπει να υπογραμμιστεί ότι το πρόγραμμα Δάφνη θεωρείται συχνά «μοναδικό» όσον αφορά το πεδίο εφαρμογής του και, μολονότι μπορεί να υπάρχουν και άλλοι πόροι, ενδεχομένως δεν είναι τόσο κατάλληλοι όσο το Δάφνη.

Εξάλλου, η δημιουργία σταθερών εταιρικών σχέσεων είναι σημαντική συνιστώσα του Δάφνη III. Όπως συμβαίνει και με άλλα προγράμματα της ΕΕ, οι επιδοτήσεις δράσης χορηγούνται σε οργανώσεις που έχουν συγκεκριμένα αναπτύξει διακρατικές εταιρικές σχέσεις προκειμένου να υλοποιήσουν τις προτεινόμενες δράσεις τους. Πράγματι, το πρόγραμμα Δάφνη II γεννά συχνά επιτυχημένες εταιρικές σχέσεις. Σύμφωνα με τα σχόλια των δικαιούχων επιδότησης, οι περισσότερες εταιρικές σχέσεις θα συνεχίσουν πιθανότατα τη συνεργασία με διαρθρωμένο τρόπο.

Με τον τρόπο αυτό, το πρόγραμμα Δάφνη III επιτρέπει στις οργανώσεις να εγκαθιδρύουν μελλοντικές επαφές και δίκτυα και αυτό έχει τονιστεί ως ένα από τα πλεονεκτήματα της συμμετοχής εταιρών από άλλες χώρες. Τα είδη των δραστηριοτήτων που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο του Δάφνη (για παράδειγμα, η ανταλλαγή ορθών πρακτικών, η στήριξη δικτύων προστασίας γυναικών και παιδιών, τηλεφωνικές γραμμές παροχής βοήθειας σε ευρωπαϊκό επίπεδο και συγκριτική ευρωπαϊκή έρευνα) λειτουργούν καλύτερα όταν αναλαμβάνονται στο πλαίσιο διακρατικών εταιρικών σχέσεων. Θα μπορούσε να σημειωθεί ότι η δημιουργία ισχυρών και βιώσιμων εταιρικών σχέσεων αποτελεί τη βασική επιτυχία των σχεδίων στο πλαίσιο του Δάφνη III.

Ο βαθμός στον οποίο θα διατηρηθούν τα επιτεύγματα των σχεδίων και θα συνεχίσουν να εκπληρώνονται οι ανάγκες των ομάδων-στόχων εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τις δραστηριότητες που έχουν υλοποιηθεί στο πλαίσιο των σχεδίων, καθώς και από το είδος των επιτευγμάτων και των συνεπειών που απορρέουν από τις δραστηριότητες αυτές.

Η αναλυτική εξέταση των δραστηριοτήτων που έχουν υλοποιηθεί υποδηλώνει ότι τα χρηματοδοτούμενα στο πλαίσιο του Δάφνη III σχέδια έχουν διαμορφώσει ορισμένες δομές που θα συνεχίσουν τη μακροχρόνια υποστήριξη των ομάδων-στόχων. Από την άλλη πλευρά, δραστηριότητες που ανταποκρίνονται στις άμεσες ανάγκες των ομάδων-στόχων μπορεί να εξαρτώνται από τη συνέχιση της χρηματοδότησης. Ωστόσο, οι περιπτώσιολογικές μελέτες που διενεργήθηκαν για τα επιλεγέντα σχέδια δείχνουν ότι ορισμένες από τις υλοποιηθείσες δράσεις έχουν ήδη αποφέρει συγκεκριμένα αποτελέσματα που ενδέχεται να έχουν μακροχρόνια διάρκεια.

4. ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Ανταποκρινόμενη στις προκλήσεις και τα ζητήματα που επισημάνθηκαν κατά την αξιολόγηση του προγράμματος, η Επιτροπή προτίθεται να εφαρμόσει τα ακόλουθα μέτρα ώστε να ενισχύσει τον αντίκτυπο του προγράμματος και να βελτιώσει την εφαρμογή του.

4.1. Μεγαλύτερη εστίαση στις προτεραιότητες της πολιτικής της ΕΕ

Μολονότι οι γενικές και ειδικές προτεραιότητες του προγράμματος διατηρούν τη συνάφειά τους και το πρόγραμμα ανταποκρίνεται ιδιαίτερα στις νέες εξελίξεις μέσω της υιοθέτησης ετήσιων προτεραιοτήτων, σύμφωνα με την αξιολόγηση, το πρόγραμμα Δάφνη III κινδυνεύει να απομακρυνθεί από το κέντρο βάρους του και τις βασικές ομάδες-στόχους και στο πλαίσιο αυτό υφίσταται ο κίνδυνος να επικαλύψει άλλα προγράμματα της ΕΕ. Το πρόγραμμα θα μπορούσε επίσης να επικεντρωθεί περισσότερο στη δημιουργία ισχυρότερων δεσμών με τις τρέχουσες εξελίξεις της πολιτικής.

Η Επιτροπή θα συνεχίσει να καθοδηγεί το Δάφνη III μέσω της υιοθέτησης ετήσιων προτεραιοτήτων, αλλά θα επικεντρώσει την προσοχή της σε ένα σύντομο κατάλογο προτεραιοτήτων ιδιαίτερης σημασίας. Στο πλαίσιο αυτό, χάρη στις ετήσιες προτεραιότητες το πρόγραμμα θα καταστεί πιο ευέλικτο και θα ανταποκρίνεται καλύτερα στα εξελισσόμενα προβλήματα και ανάγκες. Με τον τρόπο αυτό θα διασφαλιστεί ότι το πρόγραμμα Δάφνη III παραμένει σημαντικό πολιτικό εργαλείο, αφενός, με την ανάπτυξη νέων ιδεών και βέλτιστων πρακτικών και, αφετέρου, επηρεάζοντας τη χάραξη πολιτικής στην Ευρώπη.

Για να επιτύχει ισχυρότερο αντίκτυπο, η Επιτροπή θα εξετάσει επίσης το ενδεχόμενο να προσαρμόσει την κλίμακα των επιδοτούμενων σχεδίων, χρηματοδοτώντας έτσι τα σχέδια εκείνα που συνεπάγονται σημαντική προστιθέμενη αξία σε επίπεδο ΕΕ και παράγουν ευρέως διαδιδόμενα αποτελέσματα.

Οι καλύτερα εστιασμένες ετήσιες δραστηριότητες θα επιτρέψουν επίσης να αποφευχθούν ενδεχόμενες επικαλύψεις με άλλους πόρους χρηματοδότησης που διατίθενται μέσω προγραμμάτων της ΕΕ όπως το PROGRESS, και τα προγράμματα «Θεμελιώδη Δικαιώματα και Ιθαγένεια» και «Πρόληψη και καταπολέμηση της εγκληματικότητας». Πρέπει να σημειωθεί ότι, μολονότι σήμερα υπάρχουν ορισμένες ομοιότητες από άποψη περιεχομένου και δραστηριοτήτων μεταξύ του Δάφνη και άλλων προγραμμάτων της ΕΕ, σε γενικές γραμμές συνίστανται μάλλον σε συνέργειες παρά σε επικαλύψεις.

Παράλληλα, η Επιτροπή θα αφήσει κάποιο περιθώριο να χρηματοδοτούνται νέα και καινοτόμα σχέδια εκτός των ετησίων προτεραιοτήτων. Το πρόγραμμα θα πρέπει να παραμείνει ανοικτό σε νέες ιδέες σχετικά με τον τρόπο καταπολέμησης και πρόληψης της βίας εις βάρος των γυναικών, των παιδιών και των νέων, ενώ θα πρέπει να παρέχεται στις οργανώσεις που υποβάλλουν αίτηση χρηματοδότησης η ευκαιρία να αναπτύξουν και να παρουσιάσουν καινοτόμα σχέδια. Ο αριθμός των σχεδίων που χρηματοδοτούνται εκτός των προτεραιοτήτων θα παραμείνει, ωστόσο, περιορισμένος ώστε να διασφαλίζεται η εστίαση στις ετήσιες προτεραιότητες.

4.2. Καλύτερη διάδοση και διατηρησιμότητα των αποτελεσμάτων των σχεδίων

Κατά την αξιολόγηση του προγράμματος Δάφνη III διαπιστώθηκε ότι θα μπορούσαν να καταβληθούν περισσότερες προσπάθειες για τη διάδοση των αποτελεσμάτων των χρηματοδοτούμενων σχεδίων. Η Επιτροπή θα λάβει μέτρα ώστε να ενισχυθεί ο αντίκτυπος των σχεδίων και η διατηρησιμότητά τους. Πρώτον, η Επιτροπή θα εστιάζει ακόμη περισσότερο την αξιολόγηση των σχεδίων και τον σχεδιασμό των προσκλήσεων υποβολής προσφορών στα αποτελέσματα και τα επιτεύγματα των χρηματοδοτούμενων

ενεργειών. Αυτή η προσανατολισμένη στα αποτελέσματα προσέγγιση θα εξασφαλίσει ότι τα διαθέσιμα κονδύλια θα δαπανηθούν μόνο για σχέδια που συμβάλλουν πραγματικά στους στόχους του προγράμματος Δάφνη και συνεισφέρουν σημαντική προστιθέμενη αξία.

Δεύτερον, η χρηματοδότηση λιγότερων αλλά σημαντικότερων σχεδίων θα μπορούσε επίσης να αποτελέσει λύση για τη βελτίωση της διατηρησιμότητας δεδομένου ότι εν γένει οι σημαντικότερες δράσεις έχουν περισσότερες πιθανότητες να διαδοθούν σωστά. Η Επιτροπή θα επιδιώξει επίσης την περαιτέρω αύξηση της προβολής του «σήματος Δάφνη» το οποίο, όπως ανέφεραν επανειλημμένα οι δικαιούχοι των επιδοτήσεων, παρέχει στα σχέδια σημαντική αξιοπιστία που συμβάλλει σε μεγαλύτερη απήχηση και διατηρησιμότητα.

Τέλος, η Επιτροπή θα προσφύγει σε ορισμένα άλλα εργαλεία για να βελτιώσει τις διαθέσιμες πληροφορίες σχετικά με τα χρηματοδοτούμενα σχέδια του προγράμματος Δάφνη, όπως η βελτίωση και επικαιροποίηση του δικτυακού τόπου της εργαλειοθήκης του προγράμματος Δάφνη, καθώς και η χρηματοδότηση συγκεκριμένων σχεδίων που εστιάζονται μόνο στη διάδοση αποτελεσμάτων που έχουν ληφθεί μέχρι σήμερα από τα διαδοχικά προγράμματα Δάφνη.

4.3. Ισόρροπη συμμετοχή στο πρόγραμμα Δάφνη

Τα κράτη μέλη δεν συμμετέχουν εξίσου στο πρόγραμμα Δάφνη. Παρατηρείται αξιοσημείωτη έλλειψη αιτούντων από τις χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης.

Η Επιτροπή θα εντείνει τις προσπάθειες αύξησης της προβολής του Δάφνη στις χώρες όπου η συμμετοχή οργανώσεων υπολείπεται του μέσου όρου. Οι προσπάθειες θα μπορούσαν να περιλαμβάνουν μια στοχευμένη ενημερωτική εκστρατεία που θα συνίσταται σε ενημερωτικές συναντήσεις και διανομή φυλλαδίων για το πρόγραμμα Δάφνη.

Θα διερευνηθούν επίσης οι δυνατότητες συνεργασίας με εθνικές και περιφερειακές αρχές για τη διάδοση της πληροφόρησης σχετικά με το πρόγραμμα. Αυτό είναι ιδιαίτερος σημαντικός διότι, λόγω του μεσαίου μεγέθους του προγράμματος, η Επιτροπή δεν μπορεί πάντοτε να προσεγγίζει τους δυνητικούς δικαιούχους και συνεπώς έχει ανάγκη να βασίζεται σε άλλα μέτρα για να επικοινωνεί με τις οργανώσεις που ενδιαφέρονται για το πρόγραμμα Δάφνη.

Για τον σκοπό αυτό, η Επιτροπή θα μπορούσε να συμπεριλάβει περισσότερα κράτη μέλη στην επιτροπή του προγράμματος Δάφνη ώστε να διαδίδονται οι σχετικές πληροφορίες στις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών στα κράτη μέλη.

4.4. Αποτελεσματικότερη διαχείριση του προγράμματος Δάφνη

Σύμφωνα με τις πληροφορίες που προσκόμισαν οι δικαιούχοι των επιδοτήσεων, υπάρχει ανάγκη αποτελεσματικότερης διαχείρισης του προγράμματος από άποψη χρονοδιαγράμματος και στήριξης από την Επιτροπή των αιτούντων και των δικαιούχων επιδότησης. Έχουν ήδη ληφθεί ορισμένα μέτρα για τη βελτίωση της διαδικασίας υποβολής αιτήσεων. Πρόκειται για τη θέσπιση του ηλεκτρονικού συστήματος υποβολής

αιτήσεων (PRIAMOS), για τα νέα έντυπα αίτησης που επικεντρώνονται στα αποτελέσματα των σχεδίων και για τη διαδικτυακή συζήτηση για την παροχή υποστήριξης στο στάδιο της υποβολής των αιτήσεων.

Η Επιτροπή θα λάβει περαιτέρω μέτρα ώστε να μειωθεί ο χρόνος ανάμεσα στη δημοσίευση των προσκλήσεων υποβολής προτάσεων και τη σύναψη των συμβάσεων, ιδίως για τις επιδοτήσεις λειτουργίας οι οποίες χορηγούνται μόνο για ένα συγκεκριμένο δημοσιονομικό έτος.

Πρέπει επίσης να σημειωθεί ότι ο μεγάλος αριθμός χορηγούμενων επιδοτήσεων και, ως εκ τούτου, ο αριθμός των τελικών αξιολογήσεων και η στήριξη που ζητούν οι δικαιούχοι των επιδοτήσεων συντελούν σε σταθερά αυξανόμενο φόρτο εργασίας. Προκειμένου να βελτιωθεί η πολεοδομική της διαχείρισης του προγράμματος Δάφνη, η Επιτροπή θα αναζητήσει λύσεις για την επίτευξη οικονομικών κλίμακας, βελτιώνοντας παράλληλα τον αντίκτυπο των σχεδίων που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο του προγράμματος Δάφνη III.

4.5. Συμπεράσματα

Η αξιολόγηση επιβεβαιώνει τη συνολική επιτυχία του προγράμματος Δάφνη στην επίτευξη των στόχων του. Από το 2007, το Δάφνη III έχει χρηματοδοτήσει σχεδόν 200 σχέδια που συμβάλλουν στην πρόληψη και την καταπολέμηση όλων των μορφών βίας, στη δημόσια ή ιδιωτική σφαίρα εις βάρος παιδιών, νέων και γυναικών, συμπεριλαμβανομένων της σεξουαλικής εκμετάλλευσης και της εμπορίας ανθρώπων, με τη λήψη προληπτικών μέτρων και την παροχή υποστήριξης και προστασίας σε θύματα και ομάδες κινδύνου.

Το πρόγραμμα χρηματοδότησε επιτυχημένα σχέδια στο πλαίσιο των οποίων δημιουργήθηκαν ευρωπαϊκά δίκτυα, ανταλλάχθηκαν ορθές πρακτικές, πραγματοποιήθηκαν διάφορες δημοσιεύσεις και μελετήθηκε το φαινόμενο της βίας.

Το πρόβλημα της βίας παραμένει σοβαρό και η ανάγκη ευρωπαϊκής απάντησης εξακολουθεί να είναι τόσο σημαντική όσο και το 1997, έτος θέσπισης της πρώτης πρωτοβουλίας Δάφνη. Η ζήτηση για χρηματοδότηση παραμένει πολύ μεγάλη, πράγμα που φανερώνει πόσο σημαντικές είναι οι ανάγκες των θυμάτων βίας, ανεξάρτητα από το αν πρόκειται για γυναίκες, παιδιά ή νέους.

Για να βελτιωθεί η εμβέλεια και ο αντίκτυπος του προγράμματος, η Επιτροπή θα ενισχύσει τους δεσμούς του προγράμματος με τις εξελίξεις της πολιτικής, θα διασφαλίσει ισόρροπη συμμετοχή και θα βελτιώσει τη διάδοση των αποτελεσμάτων των σχεδίων και τη διαχείριση της διαδικασίας επιλογής. Τα διδάγματα που θα αντληθούν από την παρούσα αξιολόγηση θα ενσωματωθούν στον προβληματισμό και τις προπαρασκευαστικές εργασίες για το επόμενο πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο.